

Przebiegi tygodniowe:
Bez odnośnika . . . 4— zł
Z odnośnikiem . . . 4:50 „
Z przesyłką pocztową 4:50 „
Za grunty . . . 8— „
CENA 20 groszy
Adres Redakcji:
ulica Jagiellońska L. 10
Telefon 1572.
Adres Administracji:
ulica Jagiellońska L. 10
Tele. 241 — Nr czełk. PKO. 400.402

Drukarnia Literacka w Krakowie.
KRAKÓW
P. T.
Biblioteka Jagiellońska

REFORMA

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz
milimetrów
Zwykłe 15 groszy
Nadzwyczajne 25 „
Po kronice 45 „
Na 1-rzej stronie 50 „
Drobne 33 słów 7 „
Układ tabelaryczny 50% drożej
Załącznik woda amery.
Wykazanie reklam w całości
Europei
M. DUKES, Nalepny
Wiedza L. Wolności 16

Wady szkół średnich

Kraków, 23 lutego.
Bardzo znamienne i doniosłe dla obecnego stanu polskich szkół średnich daly obrady dyrektorów państwowych szkół średnich, odbyte w Warszawie w ubiegłą sobotę i niedzielę.

Zjazd przygotowany był bardzo starannie. Głównym przedmiotem obrad był »Poziom dział« — przegląd maturzystów szkół średnich. Ażeby przebiegł wyjątkowo, rozpisano Stowarzyszenie dyrektorów szkół średnich ankietę do wszystkich szkół akademickich, których przedstawiciele brali także udział w obecnym Zjeździe. Rozeszły materiał, w drodze tej ankiety uzyskany, stał się podstawą referatów, na Zjeździe wygłoszonych.

Z ramienia uniwersytetu warszawskiego przedstawił sprawę prof. Władysław Witwicki, wyniki ankiety warszawskiej dyr. Juraszyski, z ramienia zaś Stowarzyszenia wygłosił odpowiedni referat przedstawiciel kół krakowskich, dyr. Jaworski.

Opinie referentów były pod wieloma względami niezgodne. We wszystkich wnioskach akademickich, które były przedmiotem badań, stwierdzono, iż poziom dzisiejszych maturzystów szkół średnich pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Prof. Witwicki ujął zagadnienie w szereg następujących punktów: 1) nieznanie języków, w szczególności zupełna nieznanie greki, niedostateczna znajomość łaciny, brak zwłaszcza w b. zaborze rosyjskim języka niemieckiego; 2) brak pozytywnej wiedzy, w szczególności w zakresie propedeutyki filozofii, nadto w dziedzinie historii, nauk przyrodniczych, a nawet matematyki; 3) niskie wykształcenie formalne, które jest następstwem braku przyswajanej wiedzy; 4) małe przygotowanie do samodzielnego uczenia się. Ponadto stwierdził prof. Witwicki znaczne braki u maturzystów w zakresie języka polskiego, oraz mówił o niskim poziomie moralnym niektórych grup młodzieży.

Nad tym i podobnymi mu referatami wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja, której wynikiem były, między innymi, następujące wnioski przekazane Zarządowi Stowarzyszenia dyrektorów do rozpatrzenia i ewentualnego załatwienia: 1) Utrzymanie 8-letniej szkoły średniej, o trzech lub dwu typach; 2) Wprowadzenie nauki języka obcego od klasy pierwszej; 3) Nieprzeprowadzanie ciągłych reform w szkolnictwie; 4) Niezwalnianie zbyt wielu nauk w szkole; 5) Niestosowanie heurystyki; 6) Przyzwyczajanie młodzieży do używania książki; 7) Ugodnienie programów szkół średnich i wyższych; 8) Przeprowadzanie selekcji młodzieży.

Za utrzymaniem ośmioletniej nauki w szkołach średnich oświadczyli się także prawie wszyscy mówcy w czasie dyskusji nad kwestią organizacji szkół średnich, która wyznaczyła prawie cały, drugi z rzędu dzień obrad Zjazdu. W sprawie tej uchwały Zjazd zwołał konferencję Stowarzyszenia dyrektorów na koniec kwietnia br.

Nie pierwsze to opinie, wychodzące z powołanych do ich wydania zawodowych sfer nauczycieli szkół średnich i akademickich, wyrażające się bardzo krytycznie o wynikach dotychczasowych eksperymentów ministerstwa oświaty w zakresie ustroju i programu nauki w szkołach średnich. Opinie te zgodne są w jednym

zasadniczym punkcie: szkoła średnia przestała przygotowywać uczniów do szkół akademickich. Jakże więc, — zapytać należy — postawiono tej szkole zadanie? Szkoła powszechna zreformowana przysposobiła ma uczniów do szkół zawodowych a nawet wprost do zawodów praktycznych. W tym celu ma dać pewną całość wiedzy, która wystarczy uczniowi do jego praktycznego zawodu. Ale szkoła średnia do praktycznego zawodu nie kształci i nie przysposabia. Ona toruje uczniowi drogę do wiedzy wyższego stopnia, którą daje szkoła akademicka. Jeżeli szkoła średnia tego zadania nie spełnia, to cała jej działalność zawisnie w powietrzu.

Władze administracji szkolnej wysilają się na mniej lub więcej szczęśliwe pomysły, aby »zgodnić« stosunek szkoły powszechnej do szkoły średniej. Bez względu na wynik tych starań, trzeba im przyznać rację. Ale ministerstwo oświaty, to gorączkowo reformując szkołę średnią, nie zadawało sobie trudu zbadania, jak będzie stosunek zmienionej, zreformowanej szkoły średniej do uniwersytetu?

I oto uniwersytety i prężące akademie podnoszą już dzisiaj okrzyki zgorszenia, że ze szkół średnich otrzymują młodzież, nie mającą podstawowych warunków do studiów wyższych.

Paljąco tymi środkami przeciw takiemu charakterowi szkoły średniej, jaki jej nadać chce administracja szkolna, będzie niezawodnie egzanin wstępny do wszystkich szkół akademickich. Nie zaradzi on jednak brakowi wiedzy, którą przyniesie winien ze sobą maturzysta. I to jest problem niesłychanie dla przyszłości oświaty w Polsce doniosły, nad którym powołane czynniki zastanowić się powinny.

Nie przynosi też nowych w zakresie tych stosunków i poglądów wywiad obecnego mini-

Maszyny do rachowania „ODHNER“
Ignacy Gross i Ska
Kraków, Starowiślna i Tel. 2190
Lwów, ul. Kopernika 9. Tel. 502

stra oświaty, dra Dobruckiego, z przedstawicielem jednej z agencji prasowych warszawskich. P. minister stanowczo oświadcza się za siedmioklasową szkołą powszechną, jako podstawową instytucją, dającą możliwość dalszego zawodowego kształcenia się. Na to zgodzi. Ale szkoła powszechna, której pogłębienia nikt nie przeczy, nie może rozwijać się kosztem szkoły średniej, co do której p. minister nie udzielił żadnej i specjalnych wskazówek. Waleczny w obronie tezy, że modzień naszą kierować należy na drogę studiów zawodowych i praktycznego życia, — byłoby wywalaniem otwartych drzwi. Potrzebę wzmożenia zawodowości w szkole powszechnej uznajemy wszyscy. Nie zwalnia nas to jednak od utrzymania szkoły średniej na takim stopniu kultury i wiedzy, aby jej wychowankowie mogli potem, z istotną dla siebie, państwa i społeczeństwa, korzyścią, kontynuować studia w szkołach akademickich. Bo Polska potrzebuje stanu średniego, oparte go na fachowej zawodowej wiedzy, lecz nie może także z lekkim sercem rezygnować z wyższej wiedzy i kultury, której udziela szkoła akademicka.

P. minister Dobrucki pociesza nas zapowiedzią, że reforma szkolna nie będzie w Polsce dokonana przy zielonym stoliku, bez udziału i głosu społeczeństwa, i że w sprawie tej administracja szkolna zasięgnie także opinii przedstawicieli kół nauczycielskich.

Tutaj więc otwiera się pole dla kompetencji tego rodzaju organizacji, jak Stowarzyszenie Dyrektorów i Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, obok organizacji nauczycielskich szkół powszechnych, których opinia także lekceważona być nie może. K.

Bombardowanie Szanghaju

Szanghaj, 23 lutego (PAT). Dwie kanonierki chińskie rozpoczęły bombardowanie arsenału w Kianghau. Niezwłocznie po rozpoczęciu bombardowania zmobilizowane zostały wszystkie morskie siły angielskie oraz samochody opancerzone. Strzelcy marynarki francuskiej, uzbrojeni w karabiny maszynowe, zajęli ulice prowadzące do chińskiej dzielnicy Szanghaju, oraz wszystkie punkty strategiczne na pograniczu koncesji francuskiej.

Na obszarze koncesji francuskiej eksplodowało 5 naboju armatnich, 5 innych eksplodowało w dzielnicy tubylczej. Wszystkie francuskie siły zbrojne zostały zmobilizowane. (Telegram iskrowy »Nowej Reformy«).

Londyn, 23 lutego. Wedle doniesień dzienn-

ków z Szanghaju, dwa chińskie okręty wojenne, stojące w porcie Szanghaju, zbuntowały się i rozpoczęły bombardowanie przedmieść a zwłaszcza arsenału. Na koncesję francuską padło 12 granatów, powodując szkody materialne. Bliźszych szczegółów niema jeszcze. Strzały wywołały w mieście ogromną panikę, gdyż w pierwszej chwili przypuszczano, że wojska kan-tonskie uderzyły na miasto.

W koncesjach europejskich zarządzono mobilizację sił zbrojnych, oraz mobilizację ochotników. Równocześnie francuskie krążowniki wezwały zbuntowane okręty chińskie do natychmiastowego zaprzestania bombardowania miasta, grożąc otwarciem na nie ognia. Groźba odniosła skutek.

Rokowania w sprawie koncesji w Szanghaju

Hong Kong, 23 lutego (PAT). Specjalny korespondent dzienników »Der Tag« i »Lokal Anzeiger«, wysłany do Szanghaju, donosi w drodze kablowej co następuje:

Partia Kuomintangu w Szanghaju otrzymała wiadomość z Hankau, że minister Czen oraz inni członkowie rządu południowo-kantońskiego, bezpośrednio po zajęciu Szanghaju przez

wojska południowo-chińskiej armii, udadzą się tamże i rozpoczną rokowania z mocarstwami w sprawie rozwiązania zagadnienia angielskiej koncesji w Szanghaju.

(Jeżeli rokowania te doprowadzą do konkretnego rezultatu, podobnie jak rokowania w sprawie koncesji w Hankau, w takim razie będzie to dalszym sukcesem polityki angielskiej

i zapowiedzią zbliżającego się załatwienia wszystkich kwestyj spornych. U. R.)

Mobilizacja floty japońskiej dla zaszachowania Anglii

Londyn, 23 lutego (PAT). Donoszą z Szanghaju, że wedle informacji z kół miarodajnych, mobilizacja floty japońskiej nastąpiła w tym celu, aby trzymać w szachu Anglię.

Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu

Warszawa, 23 lutego (PAT). Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej polskiej w dniu 1 marca 1927 r. o godz. 5 popołudniu, przewiduje: 1) Sprawozdanie komisji budżetowej o projekcie ustawy w przedmiocie zmian w budżecie na rok 1925. 2) Ustosowanie nad rezolucjami, zgłoszonymi przy budżecie na rok 1927-28. 3) Sprawozdanie komisji skarbowej o wniosku posłów ze Związku Ludowo-Narodowego w sprawie zmiany punktu 3 art. 12 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. 4) Sprawozdanie komisji skarbowej o sprawach Senatu do projektu ustawy o samostanym podatku wyrobowym dla gmin wiejskich b. zaboru rosyjskiego. 5) Sprawozdanie komisji budżetowej o poprawkach Senatu do projektu ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej. 6) Sprawozdanie komisji wojskowej w przedmiocie ustawy o poborze rekruta w 1927 roku.

Obiad w ambasadzie polskiej na cześć prezydenta Francji

Paryż, 23 lutego (PAT). W ambasadzie polskiej odbył się obiad na cześć prezydenta republiki Doumergue'a. Obecni byli m. in. prezes rady ministrów Poincare, minister Briand, minister Marin, przedstawiciele placówek zagranicznych i liczni przedstawiciele poselstwa polskiego. Następnie w salach ambasady odbyło się uroczyste przyjęcie, w którym wzięło udział około 1.000 osób ze sfer dyplomacji, arystokracji francuskiej, świata naukowego i politycznego, oraz przedstawiciele instytucji polskich w Paryżu.

Przygotowania do przyjęcia parlamentarzyistów polskich w Paryżu

Paryż, 23 lutego (PAT). Odbyły się tu przy niezwykle licznych udziałach członków, obrady grupy parlamentarnej francusko-polskiej, poświęcone organizacji wycieczki do Francji parlamentarzystów polskich. Delegacja polska przybędzie w dniu 25 lutego o godz. 10 rano do Strasburga.

Przyjęcie delegata prezydenta Rzeczypospolitej polskiej w Kabulu

Warszawa, 23 lutego (PAT). W dniu 18 bm. przybył do Kabulu radca ministerstwa spraw zagranicznych p. Józef Potocki w charakterze specjalnego wysłannika Prezydenta Rzeczypospolitej do króla Afganistanu, Amannalacha. Na granicy Afganistanu nastąpiło powitanie

przez kompanię honorową, poczem p. Potocki udał się samochodem królewskim do Kabulu.

Gdańsk nie może otrzymać pożyczki

Zapowiedź przesilenia.
Gdańsk, 23 lutego (AW). W kołach partii rządowej panuje głębokie przysięgnięcie z powodu niemożliwości otrzymania pożyczek. Jak twierdzą, partia liberalna przedłożyła kateryczne żądanie, aby w najkrótszym czasie senat wypełnił postulat Ligi Narodów, potrzebne do otrzymania pożyczki. Utrzymują, że o ile senatowi nie posłuży sześćdziesiąt marcowej Ligi Narodów i nie uzyska pożyczki, co zdaje się mało prawdopodobne, to względu na niewypełnienie założeń Ligi, nastąpi przesilenie w obecnym senacie.

Bezrobotni w Gdańsku

Gdańsk, 23 lutego (AW). Socjal-demokraty przygotowują na jutrzejsze posiedzenie Rady miejskiej silną obstrukcję podczas drugiego czytania ustawy o redukcji zapomóg dla bezrobotnych, których ogólna liczba w Gdańsku wynosi 18 tysięcy a liczba bezrobotnych, korzystających z zapomóg 14 tys.

Włochy przeciwko ograniczeniu swobód zbrojeń morskich

Rzym, 23 lutego (PAT). Dine Grandi, podsekretarz stanu ministerstwa spraw zagranicznych, wreczył ambasadorowi Stan. Zjednoczonych dr. Flatscherowi odpowiedź rządu włoskiego na memorandum prezydenta Coolidge'a w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu. Rząd włoski zaznacza na wstępie, że ocenia całkowicie podniesie idee jakimi kierował się prezydent Coolidge, ale co się tyczy specjalnie Włoch, rząd włoski powołuje się na względy geograficzne oświadczając, że o ile Stany Zjednoczone wobec korzystnej sytuacji geograficznej mogły ograniczyć swoje zbrojenia na lądzie do minimum, to Włochy znajdujące się w niekorzystnym położeniu geograficznym nie mogły bez poważnego ryzyka zgodzić się na wiazanie się ograniczenia zbrojeń morskich, które już obecnie nie wystarczają na potrzeby obrony kraju.

Ze względu na wyłuszczone powyżej motywy — zaznacza na koniec odpowiedź — rząd włoski ufa, iż rząd Stanów Zjednoczonych zechce zdać sobie sprawę z powodów, z których Włochy nie mogą ku swemu ubolewaniu przyłączyć się do propozycji zawartej w memorandum prezydenta Coolidge z 10 lutego br.

Stany Zjednoczone obejmują protektorat nad Nikaragwą

(Telegram iskrowy »Nowej Reformy«).

Londyn, 23 lutego. Wedle doniesienia z Waszyngtonu, prezydent Diaz ma zaproponować rządowi Stanów Zjednoczonych zawarcie układu, na podstawie którego Stany Zjednoczone objęłyby stałą opiekę nad Nikaragwą, gwarantując jej ochronę przeciw wszelkim zewnętrzny niebezpieczeństwom.

W zeszłym tygodniu amerykańska okupacja w Nikaragwie została znówu znacznie rozszerzona i w tym celu wylądował w Nikaragwie dalszy kontyngent 1600 marynarzy amerykańskich.

Dr WACŁAW LIPiŃSKI.

Z międzynarodowych zawodów narciarskich

(Korespondencja własna).

I.

Zakopane, 21 lutego.

Przygotowywane od wielu tygodni VIII. międzynarodowe zawody narciarskie nareszcie natrafiły na dobre, śnieżne warunki. Z ośmiu tych wielkich imprez sportowych, cztery dotychczas odbyły się w Zakopanem, raz ze względu na samo miejsce, które zawsze ściera moc ludzi z całej Polski, po drugie ze względu na warunki śnieżne, które z reguły w Zakopanem są zawsze prawie najlepsze.

Prawie zawsze — boć bywały i zimy fatalne, w tym naszym zmiennym, kapryśnym klimacie. Roku zeszłego zawody, wyznaczone na normalny termin, to jest na połowę lutego, w ostatniej chwili musiały zostać przeniesione na marzec i to na teren Hali Gąsienicowej, gdyż w samym Zakopanem śniegu prawie nie było. — Tak samo w roku 1925 przez cały luty prawie szalał pod Tatrami balny wiatr, który zmiołł do szczytów śnieg, tak, że wogóle zawody odbyć się nie mogły.

Ostatnie jednak te dwie zimy były wyjątkowo nienormalne, wyjątkowo ubogie w śnieg.

Regułą natomiast jest obfite ośnieżenie gór, które nareszcie w tym roku nie zawiodło, co pozwoliło na utrzymanie z góry wyznaczonego terminu.

Nie jest to bynajmniej sprawa błaha ów termin, gdyż narciarstwo, kolosalnie w ostatnich latach w całej Europie się rozwijające, posiada już jak żaden inny sport entuzjastycznych zwolenników i ponadto zawierające w sobie wielką ilość momentów pokazowo-popisowych, kładą zimą wypełnia terminami efektownych zawodów, w rozlicznych krajach się odbywających. A że sport ten połączony jest sprzyjnymi ramami organizacyjnymi w jeden Międzynarodowy Związek Narciarski, przeto terminy zawodów z góry się układa, tak, aby nie kolidowały one ze sobą i aby narciarze ze wszystkich krajów mogli się spotkać na trasie biegu, czy na skoczniach.

Tak więc w tym roku sezon narciarski, rozpoczęty zawodami w Semeringu i w St. Moritz, wnet został połączony szeregiem dat wielkich przeżyczeń imprez sportowych. — Po Austrii i Szwajcarii, odbyły się tedy zawody w Czechach, później we Włoszech w Cortina d'Ampezzo, następnie we Francji w Chamonix i wreszcie w połowie lutego u nas w Zakopanem. — A że zima nietylko u nas, ale i w całej Europie dopisała, przeważna ilość zawodników, różnych »asów« międzynarodowych wędrowała od pierwszych dni stycznia z zawodów na zawody, z kraju do kraju, aż wreszcie oparła się o nasze góry, by stąd znów wyruszyć na nowe święta narciarskiego sportu.

Aby ściągnąć »asów« narciarskich do Polski, aby uczynić naprawdę międzynarodowe zawody — trzeba nietylko poczynić wielkie przygotowania organizacyjne i sportowe, ale i przekonać zagranicę, że nasi narciarze bynajmniej im w klasie jazdy i skoków nie ustępują, że dla »asów« zagranicznych poważnych przedstawiają rywali. W tym celu Polski Związek Narciarski, organizacja najbardziej spójna i sprężysta, wśród wszystkich naszych innych związków sportowych co roku wysyła polskich zawodników w obce i dalekie kraje, raz, by się młodzie jeszcie nasi narciarze byli nieco z wielkimi imprezami, powtóre, by Europie pokazała, jaką my »klasę« narciarską posiadamy i reprezentujemy.

Tak więc i w tym roku Polski Związek Narciarski wysłał do Chamonix, do Czechosłowacji oraz do Włoch ekspedycję polskich narciarzy, która pod wytrawnym kierownictwem znakomitego sportowca i kapitana związkowego p. Stanisława Fiełchera, odniosła na obym sobie terenie szereg poważnych sukcesów. Najświetniejszą one przedstawiały na zawodach we Włoszech. w Cortina d'Ampezzo, gdzie młody, 18-letni nasz zawodnik, Czech Bronisław, zajął w ogólnej klasyfikacji miejsce szóste, a Andrzej Krzeptowski miejsce dziewiąte. Jeśli się zaś zważy, że zawody te o mistrzostwo Europy, odbywane w obecności włoskiego następcy tronu, zgromadziły na starcie biegu i na skoczni najświetniejsze nazwiska europejskich narciarzy, to okaże się, że miejsca, zajęte przez naszych zawodników, są wręcz doskonałe, co naj-

lepiej się wyraziło w pozostawieniu daleko za sobą doskonałych zawodników norweskich, wiedeńskich i szwajcarskich.

Zawody o mistrzostwo Europy w Cortina d'Ampezzo przekonały dowodnie obcych zawodników o konkurencji, jaką Polska wystawić może, to też nasze zawody zakupiańskie zgromadziły w tym roku przedstawicieli sześciu państw, nadając zawodom charakter poważnej międzynarodowej imprezy.

Niemalże też trud i pracy musiał Polski Związek Narciarski włożyć w przygotowania do zawodów, w czem znakomitą pomoc, jak zawsze, okazało wojsko, zarówno władze centralne, jak i Dowództwo korpusu krakowskiego. Ostatecznie przygotowania ukończone zostały na czas i dnia 17 lutego rozegrał się pierwszy akt sportowego święta, mianowicie bieg narciarski 50-kilometrowy.

Jest to bieg bardzo ciężki, wymagający dużego zapasu sił, doskonałego opanowania nart i dłuższego treningu zarówno lekko-atletycznego, jak i narciarskiego. Na dobitkę dla zawodników pierwszy ten dzień zawodów miał najbardziej przykra, fatalną wręcz pogodę. Gdy tu w Krakowie zacinął deszcz ze śniegiem, na Podhalu szalała kurniawa, fujawica, jak powiadają górale — jednym słowem burza śnieżna, mówiąc językiem ludzi dolin. Zawodnicy, którzy stanęli do tego biegu 17, nie mogli znaleźć trasy, którą natychmiast wicher i śnieg zasypywał, tak, że szli nieomal po omacku, w ciężkim, kopnym śniegu, nie widząc po prostu świata. Na 35 kilometrze pod wsią Bu-

kowina zbili się w gromadkę i na zmianę torując drogę wśród szalonych zasp śnieżnych, raczej sprawiali wrażenie jakiejś polubiegowniczej »gawry Amundsenowskiej«, niż narciarskiego biegu. W ostatnich dopiero kilometrach, już przy zjeździe na Bystre i na Zakopane, grunty zaczęły się wydzielać i zawodnicy jeden po drugim, olodzeni, okryci śniegiem, bez druszy nieomal wpadać poczęli na metę.

Niezwykle ciężki ten bieg wygrał Francuszek Bujak, Polak, mieszkający po południowej stronie Tatr, w Westerawie i dlatego do czeskiego należącego klubu. Za nim drugi przyszedł »nasz« Bujak Franciszek z Zakopanego — po nim reszta umęczonych, wycieńczonych dziesięciu zawodników.

Z sześciu państw, reprezentowanych na zawodach, a więc Szwecji, Węgier, Rumunii, Austrii, Czechosłowacji i Polski — najwięcej do pięćdziesiątki stanęło Polaków. Z obcych stanęło dwóch tylko Czechów, z których świetny »as« Nemetzky wycofał się przeczornie po kilku kilometrach z biegu, chcąc widocznie zanosząc się siły na główny bieg, wyznaczony na trzeci dzień zawodów, zaś najgłośniejszy w tym biegu europejski zawodnik, Niemiec Douth, nie przyszedł do Zakopanego wcale, w ostatniej chwili złożony chorobą. Inni zawodnicy czescy, szwedzcy, rumuńscy i t. d. nie stanęli do pięćdziesiątki, odstraszeni fatalnymi wręcz warunkami.

(C. d. n.).

List warszawski

(Koresp. „Nowej Reformy“).

Warszawa, 22 lutego.

(Wzajemność polityki. — Panowanie plotki. — Wrażenia posejmowe. — Legendy i marzenia o wyborach i ordynacji sejmowej na prawicy i na lewicy. — Zgoda co do zlego horoskopu dla demokracji. — Geografia chińska. Wierzenia angielskie i cień Pettury. — Rzeki i strumienie).

Zauważenie i zniechęcenie do polityki: oto pierwsze wrażenie, jakiego doznaje się, znając się w gronie inteligentnych warszawiaków. Mają polityki dość. Przestali ich bawić i zajmować, a jednak... politykują. O cenzurę wiek zaczął mówić, pozostanie najodleglejszym od polityki, ani się spozna, jak do niej nawrócił. Nie dziwnego, — bo polityka jest wszędzie i we wszystkim. Nawet przebieg dancinów, które odbywają się teraz w każdej restauracji, zależy od niej w pewnej mierze. O polityce można powiedzieć to samo co o naturze — naturam expellat furca, tamen usque recurret.

Całkowita nieznajomość planów rządu na przyszłość z jednej strony drażni ludzi i wywołuje w nich owo zniechęcenie pozorne do politycznych zagadnień, z drugiej jednak podnieca ich do snucia tych planów na własną rękę. — To też plotka, która w Syrenim Grodzie zawsze czuła się swojsko i przyjemnie, teraz panuje nad nim wszechwładnie. Jeden z najwybitniejszych mężów politycznych Warszawy, wrażliwy na najlżejsze drgnienie każdej struny na harfie politycznej rozpiętej, zapytany, co słychać? — odpowiedział śmiało: „Młodszy plotek, nie pewnego!“

W polityce wewnętrznej ciągle jeszcze dominuje wrażenie zachowania się Sejmu wobec marszałka Piłsudskiego, gdy z arkuszem papieru w ręku zasiadł w milczeniu na ławie rządowej i spokojnie z pod oka przypatrywał się prowadzomemu. Padł na nich błady strach, bo wszyscy byli przekonani, że na tym złożonym arkuszu wypisany jest dekret o rozwiązaniu Sejmu, który lada chwila będzie odczytany. Tymczasem arkusz był czysty. Ani jedno słowo nie było na nim napisane. Czy to wszystko co do litery prawda? Nie, to tylko plotka warszawska, ale typowa, wyrażająca dosadnie opinię Warszawy o Sejmie i postach zarówno prawnicy, jak lewicy.

Na pytanie, co dalej, kiedy wybory, jaka ordynacja wyborcza itd. odpowiedzi sąpią się najbardziej rozmaite. Jedni twierdzą, że „najpewniejszego źródła“ wiedzą, iż rząd przeprowadzi wybory raz jeszcze na podstawie starej ordynacji sejmowej właśnie w tem przekonaniu, że da ona Sejm już ostatecznie do jakiegokolwiek pracy pozytywny niedolny. Dopiero po tem rząd Sejm rozwiąże. Na pytanie, co dalej? także jednak i ci szczęśliwi posiadacze dostępu do „najlepszych źródeł“ milczą i dźwigają się tylko, jak można takie pytanie w ogóle zadawać. Dla uzupełnienia dodać potrzeba, że wyznawcy tej wroży przebiegają głównie na skrajnej prawicy. Po przeciwnej stronie skupiają się wróżbiarze innego rodzaju. Ci twierdzą, że wiedzą także oczywiście „na pewno“, że rząd adoptuje prosto endeki projekt ordynacji wyborczej z ograniczeniem liczby posłów i bardzo znacznym zmniejszeniem liczby mandatów na kresach... Jak widzimy, przy wszystkich różnicach między wróżbitami i chiromantami z prawa i lewa, istnieje jednak między nimi pewna wspólność. Mianowicie wszyscy są zgodni w tem, że demokracja parlamentarna obecnie złe widoki. Grozą jej cięsy jeżeli nie kijem, to pałką...

Zerwanie przez Niemcy rokowań handlowych wywołało w pierwszej chwili różne nemiłe uśmiechy i pewne odruchy dyplomatyczne. Ale po upływie dni kilku przyszło uspokojenie i refleksje zmierzające. Podziały szczególnie krzepiące głosy prasy francuskiej i częściowo angielskiej, potępiające krok niemiecki. Jeszcze zaś więcej dalsza akcja samych Niemców. P. Rauscher zaczął okazywać dużą ruchliwość. Na trzygodzinnej rozmowie był u samego marszałka. O czem mówili, oczywiście nikt nie wie. Obecnie jednak panuje przekonanie, że Niemcy szukają drogi odwrotowej i sami postarają się o wznowienie rokowań. Wszyscy tak mówią, nie podając bliższych motywów. Jest to więc rodzaj minijęci zbiorowej, było szuszej.

Geografia chińska wchodzi w modę. Wszyscy mówią o Szanghaju, Hankau, Nankinie i innych pięknych miastach chińskich, wymieniając przy tem różne poprzekrępane nazwiska generałów i marszałków chińskich. Chińczykowi ta misja się z niewzruszoną wiarą w Anglię. Tu i ówdzie zaś zaczyna się do tego mechanizmu dodawać jeszcze szybko odświeżone wspomnienia Ukrainy Petlurowskiej, Petlurów i ich zasług położonych zarówno dla niepodległej Ukrainy, jak dla Polski. Powstaje stał raguot baranie o dziwnym smaku, które jednak wchodzi coraz bardziej w modę. Każdą z jego części składowych przypisuje się i gotuje osobno, ale zjada się je razem... Objawów niestrawności jeszcze nie widać. Oby tem silniejsze nie wystąpiły później.

Równocześnie jednak całkowity integralny pacyzizm. Każdy otrząsa się nerwowo na samą wzmiankę o wojnie z kimkolwiek. Wszyscy widzą jasną katastrofę, którąby ona oznaczała lub przynajmniej mogła oznaczać. Niemniej też obok tego wielkiego strumienia pacyzizmu zło bi sobie coraz głębsze koryto romantyzm polityczny za wszystkimi swoimi przynależnościami, jak federalizm na wschodzie, definitywna rozwiązanie problemu politycznego niu sarmackiego itd... Dzisiaj stosunek między temi dwoma prądami jest jeszcze taki, że wielka i jak gdyby wozbrana rzeka pacyzizmu praktycznie w każdej chwili mogłaby pochłoniąć bez śladu mały strumyczek romantyczny. Ale czy tak będzie zawsze, pewności niema.

Zmienione bowiem są poglądy i nastroje stolicy czy też tego, co się stolicą czuje i nazywa. Jednym słowem plotek dużo, wiadomości pewnych żadnych. Rozdroże. — owicz.

Z komitetu sprowadzenia zwłok gen. Bema

Tarnów, 22 lutego.

Ostatnie posiedzenie Komitetu ścisłego sprowadzenia zwłok gen. Bema, odbyte pod przewodnictwem burmistrza dra Kruplewskiego, posunęło znacznie naprzód prace Komitetu. — Na posiedzeniu przyjęto sprawozdanie sekretarza Komitetu rotm. Naimskiego, oraz przyjęto tekst odezwy do społeczeństwa, ułożonej przez prof. Wojciechowskiego i rotm. Naimskiego. Sprawę wyboru miejsca pod mauzoleum przedstawił prokurator p. Jakubowski, zawiadamiając, że zarząd dóbr ks. Sanguski nie mógłby zgodzić się na odstąpienie pod Mauzoleum miejsca na plantach kolejowych, mogącego wchodzić tu w rachubę. Również z różnych powodów odpada pomysł wzniesienia Mauzoleum na górze św. Marcina.

W rezultacie dyskusji postanowiono zaprosić rektora dra A. Szyzko Bohusza z Krakowa, twórcę projektu architektonicznego Mauzoleum i w porozumieniu z nim załatwić ostatecznie kwestię wyboru miejsca, aby bezpośrednio przystąpić do prac budowlanych.

W związku z powyższą uchwałą zebrała się dziś specjalna komisja powołana przez Komitet dla definitywnego ustalenia miejsca pod Mauzoleum. Wziął w niej udział przybyły z Krakowa rektor dr A. Szyzko Bohusz, członek komisji budowlanej komitetu, oraz członkowie komisji komitetu ścisłego.

Rozpatrzone w obrębie miasta kilka placów i punktów, mogących ewentualnie wchodzić w rachubę. Miejsca te odpady jednak z kombinacji, bądź z powodu braku odpowiedniej przestrzeni i braku odpowiedniego tła, bądź ze względu na bezpośredni ruch i gwar uliczny. W rezultacie zatem pozostał, zgodnie z pierwotną koncepcją, jako najwłaściwszy teren dla wzniesienia Mauzoleum — ogród Strzelecki, zarówno najodpowiedniejszy pod względem architektonicznym, jak i warunkujący odpowiedni nastrój, potrzebny dla Mauzoleum.

Zaprojektowane punkty w samym ogrodzie przedstawił p. Jakubowski, poczem nastąpiło ich omówienie. Ostatecznie zdecydował moment architektoniczny i komisja jednomyślnie ustaliła miejsce pod Mauzoleum w głównym klombie parku.

Po załatwieniu tej kwestii odbyła się konferencja komisji budowlanej Komitetu z rektorem dr Szyzko Bohuszem, na której ustalono program rozpoczęcia budowy Mauzoleum.

KRONIKA

Kraków, 23 lutego.

POGODNE MROZNE DNI utrzymują się w naszym ciągu, zarówno u nas jak i na całym obszarze kraju. W Krakowie wczoraj przy śnieżnej pogodzie, temperatura, która wczesnym rankiem wynosiła 19 C., w ciągu dnia zeszła do kilku stopni poniżej 0, a wieczorem wykazywała 7 C. — W kraju w ciągu dnia wczorajszego natężenie mrozu wykazywało znaczne różnice w różnych stronach. Według sprawozdań polskiego instytutu meteorologicznego, najniższą temperaturę zanotowano w Polsce wczoraj o godz. 8 rano w Polanowie (Wieliczka), gdzie mroz wynosił 29 C. — W Warszawie wczoraj rano termometr wskazywał 15 C. W innych miastach temperatura poniżej 0 była następująca: Lublin 17, Pińsk 22, Słonia 27, Zaleszki 20, Tarnopol 14, Łwów 16, Zakopane 21, Cieszyń 10, Poznań 10, Gdańsk 13.

W górach leży śnieg bardzo grubą warstwą. Pokrywa śnieżna w Zakopanem wynosi 62 cm, w Morskim Oku dwa i pół metra, na Hali Gąsienicowej 1.80 m.

Dziś w Krakowie od rana pogodnie i słonecznie. Kilkunastominowy mroz poranny w ciągu przedpołudnia szybko zmniejszał się o kolo g. 11 termometr wskazywał 0 C.

PASZPORTY ULGOWE DO WYJAZDU NA TARGI WIENIECKIE. Ministerstwo spraw wewn. wydało zarządzenie w sprawie ulgowych paszportów zagranicznych dla delegatów polskich firm, wyjeżdżających na Targi wiedeńskie, które mają się odbyć od 10 do 19 marca br. Paszporty ulgowe będą wydawane na podstawie specjalnych zaświadczeń ministerstwa spraw zagranicznych.

POGRZEB Ś. P. GENERALA GRZYWIŃSKIEGO. Wczoraj o godz. 2 popoł. odbył się z kaplicy szpitala garnizonowego przy ul. Wrocławskiej pogrzeb ś. p. Stanisława Grzywińskiego. Po wyniesieniu zwłok z kaplicy, orszak żałobny ruszył ku cmentarzowi ul. Kamienną i Warszawską. W pogrzebie, który się odbył z pełnymi honorami wojskowymi, wzięła udział generał, korpus officer ski i przedstawiciele władz miejscowych.

TERMIN PŁATNOŚCI I-SZEJ RATY PODATKU GRUNTOWEGO. Izba skarbową podaje do wiadomości, że termin płatności I-szej raty podatku gruntowego przypada na czas od 15 lutego do 15 marca. Przeciwnie płatnikom, którzy w tym terminie nie uiszczały przypadających kwot podatkowych, wdrożono zostanie niezwłocznie z dniem 16 marca egzekucja, która poczyniła za sobą znaczne koszty, niezawinione od kar za zwłoki.

OSTRZEŻENIE. Donoszą nam z miasta, że po różnych wpływach osobistościach ujawnia się pewien pan, podający się za współpracownika naszego dziennika i czyni, imieniem wydawnictwa i swoim własnym, różne propozycje co do planów wydawnictwa na przyszłość i jego w tej akcji udział. Otróż przestrzegamy, że pan ów nie posiada w żadnym stosunku z „Nową Reformą“ i nie ma żadnego tytułu ani upoważnienia do przetwarzania w naszych sprawach wydawniczych.

OSTATNIA NIEDZIELNA „CZARNA KAWA“ wyróżnia się swoim niezwykle uroczym programem. W części wokalnej wystąpiła talentowana śpiewaczka operowa, p. K. Szadłanówna, która pięknym swym dramatycznym sopranem odśpiewała przy świetnym akompaniowaniu prof. Piłszewskiego, arje z „Halki“, „Jaska z god Szcza“ Żeleńskiego i inne, zyskując sobie gorące oklaski.

Również gorące przyjęcie i uznanie złożył sobie znakomity tenor art. op. Malinowski rozbawił publiczność swoim wesołym repertuarem art. op. Kaczorowska, oraz Władzio Olkuszniak, który poza wirtuoswem na harmonijce, okazał się również dobrym komikiem. W części baletowej oklaskiwała publiczność popisy taneczne Hlusi Motyczkińskiej i tancerza Zorzyńskiego, który świetnie odtańczył koka i kufawki.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIE TEATRU „TANAGRA“. Już tylko kilka dni zabawi w Krakowie teatr eferyczny „Tanagra“. Teatr wystawi obecnie 3 programy: Pierwszy program o godz. 3.30 dla młodzieży szkolnej (wstęp 30 groszy), dalej program popołudniowy o godz. 5, 6, 7 i 8-mej. Wreszcie program wieczorny, wyłącznie dla dorosłych rozpoczynający się o godz. 9.30. Program ten obejmuje poza wspaniałymi popisami tanecznymi, solowymi i baletowymi („Jedna noc w haremie“) skecz „Zaczeka w kapieli“ z udziałem art. op. Orszulskiej.

ZASŁABŁA Z GŁODU. Na placu Matejki zastała nagłe wskutek wyprzedzenia z głodu i przemarznięcia Kościuszka Antonina (lat 79), b. zająca i stałego miejsca zamieszkania.

POŻAR. Wczoraj wieczorem powstał pożar na strychu domu przy ul. Wzrostkińskiej 11, skutkiem czego spaliło się więzienie dachowe i większa ilość białyni. Przybyła na miejsce straż pożarna ogień w niespełna godzinę ugasiła. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem służącej jednego z lokatorów.

KRADZIEŻE. Wiktorji Tyschlerowej skradziono ze schodów realności przy ul. Brackiej 7. 120 sztuk przytrzymańców mosiężnych do obchodników. Węgłowskiej Marii skradziono z zamkniętego mieszkania przy ul. Kamiełkiej, wyroby tytoniowe, wartości 200 złotych.

Kuśkiewicz Marii skradziono z obwarowanego mieszkania przy ul. Filipa 21, bieliznę wartości 50 zł.

KOGO ARESZTOWANO I ZA CO? Policja aresztowała Kasyckiego Leona (lat 20), bezrobotnego, za kradzież skóry, wartości 80 zł na szkodę niejakiego Nobenzahla. — Aresztowano dalej Walskiego Władysława (lat 22), również bezrobotnego i Kędzielowę Franciszkę za kradzież garderoby na szkodę Marii Bożkowskiej. — Aresztowano Różę Neger false Komiłub za kradzież bielizny i srebro wartości 800 z inna szkodę swej chlebodawczyni, Sary Ansteld. Aresztowano Edwarda Jabłońskiego za paserstwo.

Z TOWARZYSTWA FILOZOFICZNEGO. W czwartek, 24 lutego o godz. 6 wieczorem w sali Seminarjum filozoficznego (ul. św. Anny 12, parter) dr Gieła Landau wygłosił odczyt na temat: „Jasna psychologia poglądów na świat“. Goście mile widziani.

W KRAKOWIE, TECHNICZNEM przy ul. Straszewskiego 28, II p. odbędzie się w piątek, 25 bm. o godz. 7-mej wieczorem zebranie, na którym wygłosi p. inż. Ozerwiński Marjan odczyt na temat: „Obecny stan sprawy melioracji olnych w Polsce“. Goście mile widziani.

Z TOW. INTERNISTÓW POLSKICH. W czwartek 24 bm. o godz. 7-mej wieczorem odbędzie się w II. klinice wewnętrznej U. J. posiedzenie naukowe z następującym porządkiem dziennym: Z II. kliniki wewn.: dr Adamowicz, dr Siedlecki, dr Szeleński demonstracje chorych; z I. kliniki wewn.: dr Łukaszyk: „Novasur i Sakyrin jako środki moczopędne“.

Reforma prawa małżeńskiego

Odczyt prof. dra Gólbę o projekcie prawa polskiego małżeńskiego, urządzony z inicjatywy Związku adwokatów polskich w Krakowie w dniu 14 lutego br., zgromadził liczne grono przedstawicieli adwokatów i palestry, którzy z wielkim zainteresowaniem wysłuchali prelekcji. Prof. Gólbę przedstawił w sposób poglądowy rozwój prawodawstwa małżeńskiego w Europie z szczególnym uwzględnieniem najnowszych twórców ustawowych z tej dziedziny, t. j. noweli do kodeksu cyw. w Czechosłowacji i ustawy szwedzkiej. Następnie streścił w głównych zarysach projekt podkomisji prawa małżeńskiego Komisji kodyfikacyjnej, wedle którego forma małżeństwa ma być fakultatywna, t. j. ślub cywilny lub kościelny wedle wyboru nowożeńców. — Wszelkie czynności przedwstępne, jak badanie warunków do zawarcia małżeństwa, usuwanie przeszkód i t. p., należące mają wyłącznie do kompetencji władzy państwowej.

Co do kwestii separacji i rozvodu, jest projekt podkomisji nacechowany przepisami, złączającymi do najdalej idących utrudnień w tym kierunku. Zasadniczo rozwód musi być poprzedzony separacją trzyletnią, który to termin wyjątkowo tylko może być przez sąd skrócony do jednego roku. Dalej rozwód otrzymała mogą małżonkowie, którzy ukończyli 25 rok życia, 3 lata żyli we wspólności małżeńskiej i nie mają z małżeństwa tego potomstwa. To są główne postanowienia projektu, oprócz którego ogłoszone będą na pełnej Komisji 2 lub 3 projekty indywidualne, w tem projekt prelegenta.

Sprawy sądowe

NADUŻYCIA W INSPEKTORACIE SZKOLNYM.

Przed warszawskim sądem okręgowym stanął inspektor szkolny pow. białostki, Marjan Lubelski oraz sekretarz, p. Roman Gumpert, oskarżeni o nadużycia pieniężne na szkodę skarbu państwa i podwładnych nauczycieli. Między innymi działali oni na zwłokę w wypłacie pensyj, nauczyciele czekali tygodniami na zaległą pensję a podsiadli obracali tymczasem przeznaczoną na wypłaty sumą. Rewizja kasy Inspektoratu, przeprowadzona przez kuratorium, ustaliła, iż niektórym nauczycielom wypłacano podwójne pensje, innym zaś sumy nie należące, przyczem ustalono, że owa druga pensja utrwala między p. Lubelskim i jego sekretarzem i nie doszła do wymienionych na liście placacy osób, jak również w wielu wypadkach nie dochodziło do nich sumy asygnowane za nadliczbowe godziny pracy według wykazu inspektora.

Trzydniowa rozprawa potwierdziła dane aktu oskarżenia. Wiele pomoci w tym kierunku byli sami oskarżeni, którzy spędzając wzajem na siebie winę, usiłowali w ten sposób oczyścić się z ciężkich zarzutów. Sąd ogłosił wyrok, skazując inspektora Lubelskiego na 2 lata, a sekretarza Gumperta na rok więzienia.

ZA ARTYKUŁY ANTYPANSTWOWE.

W sądzie okręgowym wileńskim odbyła się rozprawa przeciw odpowiedzialnemu redaktorowi „Białoruskiej Sprawy“, organu białoruskiej Hromady, Machulikowi, oskarżonemu o zamieszczenie szkodliwych artykułów o treści antypaństwowej. Za artykuł „Wizytowanie policyj gromadzących do wszystkich robotników“, oskarżony został skazany na 2 1/2 roku twierdzy, za artykuł p. t.: „Amnistja“ na rok więzienia.

ZA SZPIEGOSTWO.

Wileński sąd okręgowy rozpatrywał dwie sprawy o szpiegostwo na rzecz Rosji sowieckiej. — W pierwszej sprawie Konstanty Sławicki, mieszkaniec Głębokiego, skazany został na trzy lata i 6 miesięcy domu poprawczego za to, że dla celów szpiegowskich zbierał fotografie i nazwiska oficerów i wywiadówców 5 białos. K. O. P.

ZA SPRZENIEWIERZENIE.

Przed sądem wojkowym we Lwowie zakończył się wczoraj proces przeciwko majorowi Julianowi Misińskiemu, dowódcy 3 kompanji lwowskiego korpusu kadetów, oskarżonemu o sprzeniewierzenie 8.000 złotych z kasy opłat wychowanków. — Major Misiński skazany został na 1 rok więzienia i wydalenie z armji.

Z kraju

PREZYDENT MOŚCICKI NA BALU PRASY. Z Warszawy donoszą: We wtorek o godz. 1 popoł. prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku delegację Syndykatu dziennikarzy warszawskich, która prosiła p. prezydenta o przybycie na reprezentacyjny bal prasy. Prezydent przyjął propozycję w zasadzie życziwie.

FALSZYWE I ZNISZCZONE PIENIĄDZE. — W dnach najbliższych ukaże się rozporządzenie Rady ministrów w sprawie fałszywych i zniszczonych znaków pieniężnych, walorów państwowych i innych papierów wartościowych. Na podstawie tego rozporządzenia w wypadku zakwestjonowania lub wykrycia fałszowania monety papierowej, przesyła się ją do ekspertyzy do państw. zakładow graficznych. Co do banknotów uszkodzonych, obowiązuje będzie tenor dawnego rozporządzenia, na podstawie którego na wypadku uszkodzenia nie więcej nad jedną czwartą banknotu, można go wymienić na nowy. Co do monet metalowych, za rozniesienie ich uszkodzone, niemniej państwa zwracają będzie tylko wartość metalu a w innych wypadkach wymienić na nowe.

UTRUDNIENIA DLA ROBOTNIKÓW POLSKICH WE FRANCJI. Z Paryża donoszą: Celem utrudnienia imigracji do Francji, będą musieli nadal robotnicy we Francji przedkładać świadectwa robotnicze i świadectwa zdrowia do kontroli władz. Ci robotnicy, którym będzie można coś zarzucić, zostaną wydalenii z Francji.

WZROST LICZBY BEZROBOTNYCH. Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy, ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za czas od 5 do 12 lutego br., wykazuje 209.228 bezrobotnych, zarejestrowanych w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy. W stosunku do poprzedniego tygodnia sprawozdawczego, liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła o 908 osób.

NOWA USTAWA LÓWIECKA. W ministerstwie rolnictwa i dóbr państwowych podjęte zostały ostatnio prace nad ustawą łowiecką, która będzie obowiązywała na terenie całej Rzeczypospolitej. Ustawa będzie występowała szczególnie ostro przeciw kłusownictwu i łepieniu zwierząt w porach ochronnych, oraz przeciw handlowi zwierzętą w okresie jej ochrony.

PRZECIW POWOŁANIU NIEBOSZCZYKÓW DO SŁUŻBY WOJSKOWEJ. Pisma warszawskie donoszą: Podczas sporządzania spisów poborowych, wpisywano do list odnoszących roznika poborowych, które zamierzano. To też podczas poboru okazywało się, że wielu powołanych nie stawiało się na komisję poborową. — W myśl obowiązujących przepisów zarządzone poszukiwanie uchylających się w ten sposób od wojska i po dłuższych docho-dzeniach dochodziła do... cmentarza. Wobec tego, władze wojskowe zwróciły się do władz komunalnych, by sporządzając listy poborowych, kontrolowały kto żyje i kto zmarł, celem zaoszczędzenia zbędnego poszukiwania tego rodzaju dezertów (sic).

POŻAR REMIZY PAROWOZOWEJ. Na dworcu gdańskim w Warszawie wybuchł w poniedziałek po południu w remizie naprawy parowozów wielki pożar z niewiadomą przyczyną. Ogień trwał około 3 godzin i zniszczył zupełnie całą remizę. Akoja rotundowa była bardzo utrudniona, głównie skutkiem braku wody, do jak podnoszą pisma warszawskie, aczkolwiek kolo remizy jest kilka studzien, właśnie w momencie krytycznym nie można było dobrać i znaleźć odpowiednich do nich kluczy, tak, że ze studzien tych nie korzystano.

TEPIENIE PSÓW BEZKAGANOWYCH W WARSZAWIE. Pisma warszawskie podają, że w r. 1926 tabor miejski wykopał ogółem 4.728 psów, walających się i wypuszczanych przez właścicieli domów bez kagańców lub nieprawidłowych na smyczy. Z tej liczby 4.644 psów zniszczono w miejskim zakładzie utylizacyjnym przy pomocy prądu elektrycznego.

NOWE KLINIKI LEKARSKIE W WILNIE. — W obrębie szpitala wojskowego na Antokolu w Wilnie otwarto szereg klinik, wybudowanych wysiłkiem wojska i uniwersytetu Stefana Batorego. Poświęcenia kliniki chorób dziecięcych, kliniki chorób ucha, nosa i gardła, zakładu higieny, zakładu stomatologii, przychodni dentystrycznej i oddziału obserwacyjnego szpitala wojskowego dokonał ks. arcyb. Jallrzykowski przy udziale dostojników cywilnych i wojskowych.

BURZA NA BALTyku. Z Torunia donoszą: W końcu ubiegłego tygodnia szalała przez trzy dni na Baltyku burza, połączona ze śnieżycą, która spowodowała napór wód na wydmy piaszczyste na Helu. Między Kuźniem a Chałupami wody wdarły się w głąb lądu, niszcząc lasy ochronny na przestrzeni 500 m. W Głównym składowisku burzy wzbysmano roboty, gdyż morze zalewało molo i walochronny, tak, że wszystkie statki musiały wypłynąć na pełne morze.

SAMOBÓJSTWO PROKURZYSTY BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO WE LWOWIE. Onegdaj we Lwowie w jednym z biur Banku Gospodarstwa krajowego odebrał sobie życie wstrzałem z rewolweru prokurysta tego banku, 50-letni Jan Czyżewski. Dynraka banku zaażyczyła natychmiast prowizorycznie składowi ksiąg, które znalazłono w najwłaściwszym porządku. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, zachodzi tu wypadek silnego rozstroju nerwowego. Tragiczne

zmarły ś. p. Czyżewski cieszył się wśród kolegów biurowych wielką sympatią oraz uznaniem przełożonych.

ZJAZD KOLEŻENSKI W TARNOPOLU. Kole-dzy, którzy w roku 1902 ukończyli gimnazjum I. w Tarnopolu, są proszeni o podanie adresów na ręce ks. prof. Karola Jaszczyńskiego we Lwowie, ul. Dnia-Borkowskich 10a, celem przygotowania zjazdu koleżeńkiego, który odbędzie się w Tarnopolu 29 czerwca 1927 r.

BESTJALSKI MORD W BOLECHOWIE. W Bo-lechowic popołudniowym morderstwie, które wśród tamtejszych mieszkańców wywołało wielką sensację. Dwaj młodzieńcy żydowscy, S. Neuwirth i Jakób Dickman konkurowali o rękę pewnej dziewczyny i z tego powodu wybuchły między nimi ciągłe kłótnie. Ponieważ Dickman groził Neuwirthowi, że musi go pozabawić życia, przyczem pokazywał mu rewolwer, przeto Neuwirth zwrócił się do policji z prośbą, by jego rywala odebrała rewolwer. Policja przeprowadziła u Dickmana rewizję, jednak rewolwer nie znalazła. Wobec tego Neuwirth postanowił sam sobie poradzić.

Onegdaj wieczorem, gdy Dickman wychodził z domu napadło go czterech osobników, którzy znasakowali go tak, że w rozbitej głowie można było widzieć mózg. Wszystkich czterech oprawców mordu aresztowała policja.

DZIECKO Z TRZEMA GŁOWAMI. Donoszą ze Zwolna na Wileńszczyźnie, iż we wsi jedna z włościanek powiła dziecko, będące fenomenem natury. Dziecko urodzone miało trzy głowy i miano to żyło. Śmierć nastąpiła dopiero po pół godziny, miejscowy lekarz zrobił zdjęcie fotograficzne dziecka.

TEATRY-KINA-KONCERTY

Dnia 23 lutego

KINA

WANDA

Gertrudy 5

Począł. przedś.

o g. 5-ej, 7 i 9-o

w niedz. od 9-ej.

KRÓL

Areywesoła i romantyczne przygody

króla szukającego „serca“. — Ponadto

b. ważne prof. amerykańskie p. t.

Feliet wódcę Regor i Porwanie, a nie Sabak.

Miłość apaszkii

(Paryż -- miasto przygód i miłości)

Dramat sensacyjno-erotyczny wylw. Metro-Goldwyn. Niezwykle przygody zakochanego milionera w podmiejskiej dzielnicy Paryża. Życie apaszy paryskiej. — Ponadto dwa wspaniałe 2 aktowe komedje ameryk.

WARSZAWA

Stradom 15

Seansy 5, 7 i 9-o

Począł. przedś.

o g. 5, 7 i 9-o

w niedz. od 3

SZALEŃSTWO (POŻAR SERC)

Dramat w 8 wielkich aktach rozrywający się w Rosji podczas rewolucji

boleszewskiej oraz w Paryżu i Naei.

W rolach głównych: Jacques Catelain

Eunay, Lynn, Roger Karl i inni

Impionująca ilustracja muzyczna

Najnowszy arcyfilm wytwórni „UFA“

Film na tle życia wesołego Wiednia

PŁOMIENIE MIŁOŚCI

Wspaniały dramat erotyczny, pełen pikantnych

scenariuszy i wyjątkowo dowcipny humor

w 10 aktach. — W rolach głównych: Hilda

Hald oraz Alfons Fryland, ulubieniec kobiet.

Halszeczka życie nocne. — Kabarety. — Dancin-gi.

SZTUKA

SZTUKA

LYA DE PUTTI

najpiękniejsza i najpopularniejsza gwiazda ekrana

we wspaniałym dramacie życiowym p. t.

MIŁOSNY SZAL

KABARETY

KABARET „CITY“

przy ulicy św. Gertrudy 28 (wejście od plant)

Telefon 823.

Nowy program. Codziennie przedstawienie od 9 wieczór

Wstęp wolny.

030

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dziś we śróde na przedstawieniu popularnym groteska „Bagażnik“ przedstawienie dla dzieci i młodzieży. Po raz pierwszy w Krakowie ukaże się „Arcyweśola operetka w 3-ech aktach p. t.: „Karnawał Pzonki“ z włoskiego „Markiz Grillo“. Muzyka M. Macet-tiego. Operetka ta odświeżona zostanie przez młodzież z udziałem 16 osób orkiestry. Będzie to 3 go-dziny hucznej zabawy i śmiechu dla dzieci i młodzieży. Aby umożliwić jak najszerszym warstwow młodzieży wzięcie udziału w tym nadzwyczaj we

OPERETKA DLA DZIECI W TEATRZE „BAGATELA“.

W niedzielę dnia 27 lutego, punktualnie o g. 11 przedpoł. odbędzie się w

solym przedstawieniu, ceny bilety zostały ustalone od 80 groszy do 2.50 złotych. Bilety sprzedaje już kasa teatru „Bagatela“ codziennie od godz. 5-tej. Cały dochód przeznaczony na zakłady sieroc.

ADA SARI, światowej sławy śpiewaczka koloraturowa, po nadzwyczajnych sukcesach zagranicznych, przybywa do Krakowa, gdzie w poniedziałek, 28 bm. wystąpi z jedynym koncertem w Starym Teatrze. Bilety, których znaczna część została wykupiona już w pierwszym dniu sprzedaży, są do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

BAL KRESOWY, o którym już donosiliśmy, odbędzie się we czwartek 24 bm. w salach Starego Teatru o godz. 9 wieczór. Zarówno piękna zabawa, urządzona pod protektoratem wojewody p. Darowskiego i przydatu m. Rollego, jak i filantropijny jej cel, bo spienienie z pomocą uchodźcom kresowym, zapewniają jej powodzenie.

WIECZÓR TANECZNY akad. drużyny harcerskiej „Watra“, odbędzie się we czwartek, 24 bm. o godz. 10 w salach Tow. Lekarskiego przy ul. Radziwiłłowskiej. Protektorat objęli pp.: Ciechanowski, Rollego, K. N. Rostworowski i kurator drużyny, prof. Ruppert. Zaproszenia imienne wydaje się codziennie od 5—6, Szewska 12, I. p. biuro „Leci“.

Kawiarnia Teatralna w Krakowie
Tel. 2330 via a vis Teatru Im. J. Słowackiego Tel. 2330
Codziennie wieczór o godzinie 8:30
DANCING FAMILIJNY
połączony z występami pierwszorzędnych artystów tanecznych.
W niedzielę i święta Five O'clock.

REPERTUARY:
TEATR IM. SŁOWACKIEGO
Środa, 23 lutego: „Wiedza radosna“ (popularne).
Czwartek, 24 lutego: „Mecenas Bolbec i jego małż“ (popularne).
Piątek, 25 lutego: „Proboszcz wśród bogaczy“ (popularne).

TEATR „TANAGRA“.
Początek przedstawień o godzinie 5, 6, 7, 1 8-mej.

GRUZIŁICA
PLUC
Jest niebezpieczną i obojętną, nie robiąc różnicy dla wieku, płci i stanu, koszt miliony ludzi. Przy zwałczeniu chorób płucnych bronchit i kaszlu pp. lekarze stosują „Balsam Tiofol-Age“, który ułatwia wydzielenie się płuciny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i zakłady apteczne.

PROGRAM STACJI RADJOFONICZNYCH
na czwartek 24 lutego 1927 r.
Warszawa (1111 m.): Godz. 18 Muzyka do tańca; godz. 20.30: koncert wieczorny.
Wiedeń (517.2 m.): Godz. 16.15: koncert; godz. 20.35: „Tosca“, opera Pucciniego.
Praga (348.9 m.): Godz. 16.30: muzyka do tańca; godz. 20: koncert.
Rzym (449 m.): Godz. 17.15: koncert; godz. 21: transmisyja z teatru.
Berlin (483.9 m.): Godz. 17: koncert; godz. 20.30: koncert ku czci Beethovena; godz. 22.30: muzyka do tańca.

SŁUCHAWKA
SELECTITE
O SIŁĘ GŁOŚNIKA

Zapiski literackie

— **NOWE WYDANIE DZIEŁ AL. FREDRY.**
Aleksander Fredro: „Komedje“. Tekst opracował wstępem i objaśnieniami zaopatrzył Eugenjusz Kucharski. 8° T. I, str. VIII 545; T. II, str. 501; T. III, str. 454. Lwów-Warszawa-Kraków. — Wydawnictwo Ossolińskich 1926.

Nie przerywając kontynuowania monumentalnego wydawnictwa pod redakcją prof. J. Kleina, t. j. Słowackiego „Dziela wszystkie“, którego dwa nowe tomy ukazały się niebawem na półkach księgarskich, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich podjęło nową publikację o szerokim zakresie, t. j. Aleksandra Fredry: „Dziela wszystkie“. Na to nowe wydawnictwo złoży się sześć tomy „Komedji“ w chronologicznym porządku, tom siódmy z utworami poetyckimi i różnymi wierszami Fredry i wreszcie tom ósmy, który obejmie pisma prozą, w opracowaniu tekstów i z objaśnieniami Eugenjusza Kucharskiego.

Dotychczas ukazały się trzy pierwsze tomy „Komedji“ fredrowskich po „Śluby panieńskie“ włącznie, zajmujące 92 arkuszy druku. Tom pierwszy poprzedził wydawca przedmową, wyjaśniającą metodę jego pracy wydawniczej i życiorysem literackim, który oparł na niezmierzających dotychczas źródłach i szczegółach biograficznych, rzucających nowe światło na działalność zarówno społeczną jak i literacką polskiego Moljera. Następne trzy tomy, obejmujące wszystkie komedje, wyjdą z kłosem czerwca br.

Wartość nowego wydania dzieł A. Fredry polega na krytycznym opracowaniu tekstów, do których doszedł prof. Kucharski na podstawie zdołanego porównywania istniejących wydań z dochoowanymi rękopisami i autografami. „Omówienia tekstów“ i „Objaśnienia autora“ na końcu każdego tomu tłumaczą rozległość pracy wydawcy, który dostrzegł naszej literaturze wzorowego tekstu komedji Fredry. Zastępuje również na podkreślenie strony technicznej nowego wydania: doskonały papier i druk oraz nadzwyczaj przystępna cena.

— **NAJNOWSZE KSIĄZKI:**
1) Wydawnictwa Gebethner i Wolff:
Roman Rybarski: „Naród, jednostka i klasa“.
Roman Sanguszko: „Żelaznica na Sybir z roku 1891“ w świetle pamiatnikowej matki ks. Klementyna z Czartoryskich Sanguszkowej, oraz korespondencji współczesnych.

Władysław Grabowski: „O własnych siłach“ (Zmów artykułów na czasie).

Gen. Bronisław Grabczewski: „Na służbie rosyjskiej“. Fragmenty wspomnień.

2) Wydawnictwa Krakowskiej Spółki Wydawniczej:

Władysław Mickiewicz: „Moja Matka“.

9) Wydawnictwa „Biblioteka Narodowa“:

Aleksander Fredro: „Czudzoziemczyzna“ (opracował Stanisław Windakiewicz).

Michał Bałucki: „Grube ryby“ (opracował Zygmunt Templa-Nowakowski).

Al. Fredro: „Dożywcio“ (opracował St. Windakiewicz).

William Szekspir: „Otello“ (opracował Andrzej Trotiak).

Kazimierz Brodziński: „Mowy i pisma patriotyczne“ (opracował Ignacy Chrzaniowski).

Walerjusz Łoziński: „Zaklęty dwór“ (opracował dr Adam Bar).

Stanisław Staszic: „Przestroga dla Polski“ (opracował Stefan Czarnowski).

Klementyna Tańska: „Listy Elżbiety Rzeszyńskiej“ (opracowała Ida Kotowa).

Jan Kochanowski: „Treny“ (opracował Tadeusz Sinko).

Jan Kochanowski: „Pieśni i wybór wierszy“ (opracował Tadeusz Sinko).

Ze świata

BUDOWA TORPEDOWCA POLSKIEGO. — W warsztatach Towarzystwa „Chantiers Navals Français“ w pobliżu Caen odbyło się uroczyste założenie pierwszego nitu w torpedowca polskim „Wichor“. Na uroczystości tej obecny był ambasador Chłapowski. W czasie śniadania, wydanego przez wspomniane Towarzystwo, wygłoszono szereg przemówień, w których wznoszono toasty na cześć Polski, floty polskiej, ambasadora Chłapowskiego i komandora Świrskiego.

OLBRZYMI NADUŻYCIA W GDAŃSKIEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI. — W gdańskiej Kasie oszczędności stwierdzono znowu wczoraj szereg nadużyć, które dokonywane były systematycznie od roku 1920. Nadużyć dopuścił się jeden z kierowników kasy, nazwiskiem Hausenberg, pracujący w tej instytucji od 20 lat. Oprawiał on czekami, nie mającymi pokrycia. Straty wynoszą 400 tys. guldów.

POGRZEB W KREMATORJUM. Z Wiednia donoszą: Wczoraj po południu odbył się tu pogrzeb ś. p. em. pik. Tomasza Daszyńskiego. Na życzenie zmarłego, zwłoki jego zostały spalone w krematorjum. W uroczystości pogrzebowej wzięli udział brat zmarłego, wiecarnaszkę Daszyński, poseł Rzeczypospolitej Bader, urzędnicy poselstwa i kolonja polska w Wiedniu.

PIĘKNY DAR DLA AMBASADY POLSKIEJ W PARYŻU. — Znany wytwórca artystycznych świeczników i zyrandoli, kutech w żelazie i miedzi, p. Jarosławski, którego wyroby odznaczono były najwyższymi nagrodami na szeregu wystaw, ofiarował ambasadzie polskiej w Paryżu świecznik, który specjalnie w tym celu wykonał. Świecznik z kutego żelaza ma prawie trzy metry wysokości. Motyw główny stanowią heraldyczne, wspaniałe orły gdańskie, podtrzymujące maszyną koronę królewską.

W tych dniach w pracowni p. Jarosławskiego, w obecności radcy p. Arciszewskiego, pierwszego sekretarza ambasady, p. Jana Staszewskiego, przedstawicieli świata artystycznego polskiego w Paryżu i prasy, odbył się pokaz tego dzieła sztuki. W czasie przyjęcia, wydanego przez p. Jarosławskiego dla zaproszonych gości i robotników, wygłosili okolicznościowe przemówienia p. Stanisław Kierkuw, prezes Związku artystów polskich i p. Paweł Kleczkowski, prezes Związku korespondentów polskich w Paryżu, pierwszy w języku polskim, drugi w języku francuskim.

W tych dniach ma się odbyć uroczyste wręczenie p. ambasadorowi Chłapowskiemu tego cennego daru.

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW POLAKÓW W MARSYLJI. W Marsylii założone zostało Stowarzyszenie inżynierów Polaków (Association des Ingenieurs Polonais du Sud-Est de la France). Celem Stowarzyszenia jest stowarzyszenie dla inżynierów ośrodka umożliwiającego im utrzymanie ducha narodowego, z drugiej zaś strony przyoznajanie się do rozwoju stosunków intelektualnych i ekonomicznych między Francją a Polską, oraz służenie znajomością stosunków miejscowych rządowi i społeczeństwu polskiemu w dziedzinie polskiej gospodarki.

PREZYDENT LOTWY UMIERAJĄCY. Z Rygi donoszą, że w stanie zdrowia prezydenta Lotwy, Czapłak, chorego od dłuższego czasu, nastąpiło tak silne pogorszenie, iż zachodzi obawa katastrofy.

JERITZA I KIEPURA WYSTĄPIA W „TOSCE“ W BERLINIE. Jak donoszą z wiarygodnego źródła, prymadonna opery wiedeńskiej, Jeritza, wystąpi w „Tosce“ w operze berlińskiej. Dla podniesienia zaś tej pierwszorzędnej atrakcji i sensacji artystycznej, równocześnie z Jeritzą wystąpi jej partner wiedeński, Jan Kiepura. Jeritza za występ w Berlinie otrzyma 10.000 marek, podczas gdy Kiepura 3.000, zamiast dotychczasowych 1.000.

Berlin artystyczny — jak piszą dzienniki berlińskie — szaleje już z radości.

LEW W ŁÓŻKU. Z Paryża donoszą. Z pewnego cyrku pod Paryżem w czasie przedstawienia udało się zbiec lwicy, która ku przerażeniu publiczności naprzód wpadła na widownię, poczem uciekła na ulicę. Uciekając przed dozorcami, lwica zapadła się do pewnego sklepu kolonialnego, którego urządzenie zniszczyła, poczem schodami przeszła do właściciela sklepu, który właśnie leżał w łóżku. — Lwica, nie nasyłając się długo, wzięła do łóżka i położyła się obok śpiącego kupca. Lwica widocznie była łaskawa, gdyż oparła głowę na piersiach kupca. Można wyobrazić sobie mniem kupca, gdy po obudzeniu się spostrzegł tak „miłą“ towarzyszkę. Po chwili przybyli dozorczy i zabrali lwicę.

500 KILOGRAMÓW KOKAINY SKONFISKOWANO. Policja paryska może poszczycić się wielkim sukcesem. Oto udało się jej aresztować niezłego piteznego handlarza kokainy, Tetensa, rzekomego inżyniera a oryginalnego oficera pruskiego. Zauważono przy nim listy, z których wynika, że Tetens utrzymywał stosunki z dostawcą kokainy, Millerem z Hanoweru. Zawiadomiono natychmiast policję niemiecką, która też swego Müllera aresztowała. W czasie rewizji u Müllera wpadło w ręce policji 500 kg. kokainy oraz czek na 30.000 franków. Müllow przyznał się do wszystkiego. Kokainę ku-

Były redaktor „Gońca“, dr Swirski, przeprasza posła Marjana Dąbrowskiego na sali rozpraw

Kraków, 23 lutego.
Od dwóch lat toczył się w Krakowskim sądzie okręgowym kamryn przed trybunałem przysięgłych proces o obrazę czci posła i redaktora naczelnego „I. K. C.“ Marjana Dąbrowskiego, przeciwko redaktorowi „Gońca“ drowi Władysławowi Świrskiemu. Na dzisiejszej rozprawie, która w zupełności wykazała bezpodstawność zarzutów podniesionych przez redakcję „Gońca“ posłowi Marjanowi Dąbrowskiemu, na prośbę oskarżonego dra Świrskiego i na interwencję przewodniczącego trybunału oskarż. dr Świrski złożył następującą przeproszącą posła Marjana Dąbrowskiego deklarację:

„W numerach „Gońca Krakowskiego“ 171 i 173 z lipca 1924 r. pojawiły się dwa artykuły, w których zarzucono JWPanu posłowi Marjanowi Dąbrowskiemu, że interweniował w sprawie nadania koncesji na rzecz p. Józefa Lubelskiego i z powodu zamieszczenia tych artykułów zostałem oskarżony o obrazę czci jako odpowiedzialny redaktor „Gońca“.

Niniejszem stwierdzam, że:
1) nie jestem autorem powyższych artykułów i że zostały one umieszczone bez mojej woli i wiedzy jako naczelnego redaktora „Gońca Krakowskiego“.

2) że treść ich jest w całej osnowie nieprawdziwa,

powołaj w pewnego hurtownika aptecznego w obszarze Saary po 30.000 franków za kg. a sprzedawał w Paryżu po 75.000 franków.

Zamknięcie zjazdu delegatów Związku inwalidów wojennych

Wczoraj popołudniu w trzecim i ostatnim dniu obrad Zjazdu inwalidzkiego w Krakowie, po przemówieniu dotychczasowego prezesa Wydziału Wykonawczego Związku, p. Kantora, który zaprzeczał postawionym mu zarzutom, doszło do burzliwych scen pomiędzy zwolennikami dawnego zarządu a zwolennikami opozycji, którzy zaczęli jeszcze raz głos zabierać. W rezultacie większości głosów uchwalono absolutorjum dla ustępującego zarządu.

Następnie odbyły się wybory do nowych władz organizacji. Wyniki ogłoszono dzisiaj. I tak w skład nowego wydziału wykonawczego weszli według największej ilości głosów: pp. Ludwik Stachewski (Poznań), Marjan Kantor (Małopolska), Mieczysław Jakubowski (Warszawa), Bolesław Kikiewicz (Małopolska), Sławomir Rosochacki (Warszawa), Antoni Gotowała (Inowrocław), Aleksander Dacków (Kraków), Stanisław Organicki (Poznań), poseł Edmund Bigoski (Bydgoszcz), Stanisław Szulczyński (Poznań), Julian Szyperski (Bydgoszcz), Bolesław Jarzembowski (Toruń), Bolesław Kolszko Katowice), Eugeniusz Morozowicz (Bydgoszcz), ks. Pełcherok (Małopolska).

W ciągu dnia dzisiejszego wydział ten się ukonstytuował, wybierając z pośród siebie prezesa, sekretarza itd. Na tem zakończyła się wszelkie prace związane z Zjazdem. Zjazd uchwalił kilkanaście rezolucyj, przeważnie natury organizacyjnej.

Dekrety nominacyjne dla członków Rady finansowej

Warszawa, 23 lutego.
Ministerstwo skarbu rozesał dekryty nominacyjne członków Rady Finansowej, którymi są panowie: Dr Wacław Fajans, dyrektor Powszechnego Banku Związkowego, dr Władysław Jezierski, b. dyrektor Banku Rosyjsko-Azjatyckiego, dr Władysław Młynarski, wiceprezes Banku Polskiego, dr Adam Krzyżanowski, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dr Jerzy Michalski, poseł na Sejm, Jan Holyński, wicedyrektor Centralnego Związku przemysłu, handlu, górnictwa i finansów, dr Danieł Gross, adwokat, Tadeusz Epstein, prezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie, Wacław Łypaciewicz, poseł na Sejm oraz Jan Stecki, senator.

Minister oświecenia o szkołach mniejszości

W wywiadzie jednej z agencji oświadczył minister oświecenia, dr Dobrucki, że stojąc na gruncie konstytucji, przewiduje zakładanie szkół mniejszościowych. Minister zapowiedział, że będzie popierał rozwój szkół prywatnych, zakładanych dla mniejszości narodowych i będzie udzielał im praw publiczności, skoro do tego dojrzeją i gdy nabiorą wartości twórczej dla państwa, nastanie też chwila uznania ich za państwowe.

Zagadkowe transporty amunicji w porcie szczecińskim

Poniedziałkowy „Vorwaerts“ publikuje rewelację posła socjalistycznego Kinstlera o stosunkach między Reichshewrą a sowietami. Według informacji, otrzymanych przez Kinstlera od robotników szczecińskich, przed niedawnym czasem przybył do portu w Szczecinie z Leningradu wielki transport granatów, pozatem port przyjął 8 tysięcy tonn amunicji artyleryjskiej.

Broń z Niemiec i Rosji dla Chin

Z Londynu donoszą:
Zapytany w Izbie gmin o wysyłkę broni do Chin sekretarz parlamentarny urzędu do handlu zagranicznego, oświadczył, że większość

3) że treści tych artykułów została udzielona redakcji „Gońca Krakowskiego“ ze źródeł partyjno-politycznych.

4) z powodu umieszczenia tych nieprawdziwych co do treści treści artykułów przeproszą JWPana posła Marjana Dąbrowskiego i wyrażam głęboki żal, że artykuły powyższe zostały w „Gońcu Krakowskim“ wydrukowane.

5) Obowiązuje się powyższą deklarację zamieścić w „Ilustrowanym Kurjerze Czynnym“ i w „Gazecie Porannej“ we Lwowie na mój własny koszt.

6) Aby dać dowód mego żalu z powodu umieszczenia powyższych artykułów obowiązuję się złożyć pewną kwotę na rzecz restauracji kościoła Najśw. Marzji Panny w Krakowie.

Podpis: D. Władysław Świrski, m. p.

Deklarację tę przewodniczący sądu w obec trybunału i ławy przysięgłych. W następstwie tej deklaracji przewodniczący ogłosił wyrok uwalniający oskarżonego Świrskiego od dalszej odpowiedzialności. Rozprawie przewodniczył s. o. Waga, wotowali sędziowie Gabriel i Buratowski, oskarżyciela prywatnego zastępował mec. dr B. Rappaport, oskarżonego bronił z urzędu adw. dr Feller, protokolował dr Willer.

broni była wysłana do Chin przez porty chińskie północne i że broń ta prawdopodobnie przeznaczona dla armii północnych. Według sprawozdań, dostarczonych przez urzędy celne morskie chińskie, więcej niż połowa tej broni wysłana była z portów niemieckich.

„Daily Telegraph“ dowiaduje się, że pewna ilość okrętów niemieckich, przeznaczone do wyprawy do Odesy, ładuje na pokłady broń i amunicję z przeznaczeniem do Chin.

TELEGRAMY

Komitet czuwa nad komunistami polskimi

Mińsk, 23 lutego (AW). Białoruski komitet wykonawczy w dalszym ciągu prowadzi akcję zbierania ofiar na posłów komunistycznych, a zrzeczonych w Polsce. Doszło do porozumienia między komunistami białoruskimi a komitetem w sprawie wspólnej akcji. Komunistyczna partia białoruska ma założyć ekspozyturę w Gdańsku, która będzie miała na celu czuwanie i opiekę nad aresztowanymi.

Gdańsk obawia się konkurencji portu w Gdyni

Gdańsk, 23 lutego (AW). Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że senat gdański wydał niedawno poufne polecenie do prasy jak i korespondentów pism zagranicznych w Gdańsku o w szczególności niemieckich, aby nie zamieszczali żadnych informacji o Gdyni jako o porcie. Krok ten świadczy o nurtujących w Gdańsku obawach o konkurencję ze strony Gdyni.

Poincare nie pali się na sowieckie propozycje w sprawie długów

Moskwa, 23 lutego (AW). Prowadzone od dłuższego czasu przez przedstawicieli sowieckiego w Paryżu Rakowskiego rokowania zakończone są, jak się zdaje, zupełnym fiaskiem. Nieustępliwe stanowisko, zajęte przez Poincare w stosunku do propozycji sowieckich w zakresie uregulowania sprawy długów Rosji carskiej i rządu tymczasowego wobec Francji skłoniło Rakowskiego do zgłoszenia swojej dymisji. Dymisja wprawdzie nie została jeszcze przyjęta, nie mniej jednak pomiędzy Rakowskim a urzędującym komisarzem ludowym do spraw zagranicznych Litwinowem wywiązały się nieporozumienia, wobec tendencji centrali komisarjatu ludowego do spraw zagranicznych doprowadzenia rokowań do wyników pozytywnych.

W każdym razie Czeizerh wobec braku odpowiedniej koniunktury nie skorzysta z okazji pobytu zagranicą dla przeprowadzenia decydujących rozmów z rządem francuskim. Rozmowy te, odłożone początkowo do marca, przeniesione zostaną ponownie na sierpień.

Subwencje dla Niemców na pograniczu polskim

Berlin, 23 lutego (PAT). Komisja wschodnia Reichstagu obradowała nad programem doraźnej pomocy rządowej dla upośledzonej gospodarki ludności pogranicznych obszarów Rzeszy. W budżecie rządu Rzeszy prelimitowano tytułem jednorazowej subwencji na cele gospodarczo-kulturalne dla zagrożonych kresów, łącznie 15 milj. marek, z czego przypada m. in. na pogranicza wschodnie 5 milj., na Prusy Wschodnie 1,650.000 mk., G. Śląsk 1,250.000, Śląsk Dolny 600.000. Mowcy wszystkich partij zgodnie podkreślili, że prelimitowana suma nie wystarczy na zaspokojenie potrzeb pogranicza wschodniego. Na wniosek pos. Bartschata uchwalono zażądać od rządu Rzeszy podwyższenia prelimitowanej kwoty dla pogranicza wschodniego do wysokości 27½ milj. mk., jak również domagać się, aby rząd przyjął na siebie odpowiedzialność za wierzytelności powstałe przy transakcjach, zawartych z zagranicą przez przedsiębiorstwa znajdujące się na

GUSTAV BOEHM
SAVONNERIE et PARFUMERIE

obszarach wschodnich, a to do wysokości 60 milj. mk. Wnioski te przejęła obecnie pod obrady komisja budżetowej Reichstagu.

Powzięto przyjęto wnioski, dotyczące ułatwień komunikacyjnych na wschodzie, oraz opracowania szczegółowego programu robót publicznych na pograniczu wschodnim.

Demonstracyjny wniosek o skreślenie nazwiska prezydenta Niemiec

Berlin, 23 lutego (PAT). W czasie wczorajszej dyskusji budżetowej Reichstagu komunisty Hoern postawili wniosek o skreślenie nazwiska prezydenta Hindenburga, zwracając swoje żądanie tem, że prezydent nawet przy 8-godzinnym dniu pracy zarobi dziennie sto razy więcej, niż robotnik przy 12-godzinnej pracy. Wobec tego, jakoby prez. Hindenburg przysięgł na konstytucję, zdeklarował się już jako wyznawca zasady republikańskiej. W obronie prezydenta przemawiał wicekanclerz i minister sprawiedliwości Hergt, wyrażając ubolewanie z powodu niezwykłego w dziejach parlamentu niemieckiego wypadku zaatakowania osoby przedstawiciela i odpowiedzialności państwowej Niemiec. Budżet prezydenta przeciw głosom komunistów uchwalono bez zmiany.

DZIAŁ GIEZDOWY

AKCJE UTRZYMANE, DOLAR NIECO SŁABIEJ.

Kraków, 23 lutego.
W prywatnych obrotach panowała w dniu dzisiejszym dla efektów tendencja naogół bez zmian. Kurs utrzymywały się z minimalnymi różnicami na wczorajszym poziomie. Kursa kształtowały się następująco: Zieleniński 17.80—17.90, Sierśa Górnica 4.10, Chybie 6, Chodorow 114 (nieważnie) Góka 26, Azot 0.60—0.65, Żelazo 0.50—0.55, Parowoz 0.95—1.00, Tahan 0.27, Piasecki 13.75, Krakus 0.40.

Z papierów niekotowanych: Jawozzo 17.90—18.00, Cegielski 36 (nieważnie), Elektrownia 23, Bank Polski 104—105, Gazy wschodnie 27, Lokomotywy 2.32, Lcn 0.15, Cmielów 0.26.

Na rynku walutowym panuje w dniu dzisiejszym tendencja nieco słabsza. Zbliżające się ultimatum przyczynia się do tego w znacznej mierze, gdyż podaż bywa zazwyczaj na ultimatum silniejsza, co wpływa na obniżenie się kursów. — Obroty nieco większe. W Krakowie dolar gotówką 8.93—8.93.5, czek bankowy 8.97, W Warszawie gotówka 8.92.5 do 8.93, czek i bankowo 8.96. We Lwowie gotówka 8.93—8.93.25, czek 8.97. W Katowicach gotówka 8.93.5—8.94, czek 8.96.5—8.97.

Sytuacja na wszystkich giełdach podobna, podaż silniejsza przy słabym zainteresowaniu.

Bank Polski płaci bez zmiany 8.90 gotówką, 8.93 czek.

Zurych, 23 lutego. (PAT.) Paryż 20.35, Londyn 25.22 1/16, Nowy Jork 5.19 15/16, Belgja 72.31, Włochy 22.80, Hiszpanja 87.55, Holandia 208.20, Berlin 123 1/4, Wiedeń 78 1/4, Sztokholm 138.78 3/4, Oslo 135.—, Kopenhaga 138.57 1/2, Sofia 3.75, Praga 15.40, Warszawa 57.50, Budapeszt 90.90, Białogród 9.18 1/2, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.65, Bukareszt 3.20, Helsingfors 13.100, Buenos Aires 218.

Wiedeń, 23 lutego. Z powodu niewyjaśnionej sytuacji wewnętrznej ze względu na zbliżające się wybory do parlamentu i zwiększenie się liczby bezrobotnych w Austrii, giełda dzisiejsza była zupełnie ospała. Uspokojenie było jednak korzystne. Niektóre papiery, jak Alpin, Krupp i Trifel zwyciężowały, inne lekko zmniejszały.

Sierśa Górnica 3.3, Portland 36, Karpaty 36.6, G. Reja 140, Schodnica 11.5, Nafta 11.8, Alpin 43.4, Bank Hipoteczny 0.56, Fanto 11.5, Zieleniński 13.4.

Po zamknięciu kroniki

MARSZ. PIŁSUDSKI ZANIEMOGL. Premier marszałek Piłsudski jest od dwóch dni zaniechany i z polecenia lekarzy pozostaje w łóżku. — Czuwa nad nim lekarz dr Ruppert.

RADA MINISTRÓW. Rada ministrów, jaka się dziś odbędzie pod przewodnictwem wicepremiera Barla, załatwić ma szereg spraw natury gospodarczej. Ponadto ma na niej nastąpić zaakceptowanie nominacji p. Józefa Radwana podsekretarzem stanu w ministerstwie reform rolnych.

LOT PRZES OCEAN. Według doniesień „Pessit Parisien“ z San Vincent na wyspach Zielonego Przylądka wczoraj o godz. 11.30 wieczorem wzniósł się do Pinedo z Porto Praya celem odbycia lotu przez ocean. Spodziewa się on wyłowienia na wybrzeżu w Brazylii w Porto San Martino.

